

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki soruların Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanı Murat KURUM tarafından Anayasa'nın 98'inci ve İçtüzüğü'nün 96'ncı ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

İbrahim AKIN

İzmir Milletvekili

Son yıllarda Akdeniz Havzası'nda iklim krizinin etkileri giderek daha görünür ve yıkıcı hale gelmektedir. Özellikle deniz suyu sıcaklıklarında gözlenen artış, denizel ekosistemlerde köklü değişimlere yol açmakta; bu durum geçimini denizden sağlayan milyonlarca insanın yaşam koşullarını doğrudan etkilemektedir.

Bu süreçle bağlantılı olarak, Süveyş Kanalı üzerinden gerçekleşen tür geçişlerinin hızlanması, Akdeniz'de istilacı türlerin yayılımını ciddi biçimde artırmıştır. Kanalin genişletilmesi ve derinleştirilmesiyle birlikte Kızıldeniz ile Akdeniz arasındaki doğal bariyerin zayıfladığı; buna paralel olarak tropikal türlerin Doğu Akdeniz'e yerleştiği, yerli türlerin ise yaşam alanlarını terk etmek zorunda kaldığı bilimsel çalışmalarla ortaya konulmaktadır.

İklim krizinin etkileri ile insan eliyle derinleştirilen bu ekolojik kırılma, biyoçeşitliliğin kaybı, balıkçılık faaliyetlerinin dönüşümü ve kıyı ekosistemlerinin bozulması gibi çok boyutlu sonuçlar doğurmaktadır. Bu durum, Türkiye'nin de taraf olduğu uluslararası iklim müzakereleri açısından kritik bir başlık haline gelmiştir. Nitekim yaklaşan COP31 İklim Zirvesi, Akdeniz gibi kırılgan bölgelerde yaşanan bu dönüşümlerin küresel iklim politikalarıyla nasıl ilişkilendirileceğine dair önemli bir eşik olacaktır.

Bu çerçevede;

1. Akdeniz'de artan tropikal tür göçü ve istilacı türlerin yayılımına ilişkin Bakanlığınızın yürüttüğü güncel veri toplama ve izleme çalışmaları nelerdir? Bu veriler kamuoyuyla düzenli ve şeffaf biçimde paylaşılmakta mıdır?
2. Süveyş Kanalı üzerinden gerçekleşen tür geçişlerinin Türkiye kıyıları üzerindeki etkilerine dair yapılmış bilimsel araştırmalar ve risk analizleri nelerdir? Bu konuda ulusal bir erken uyarı sistemi mevcut mudur?

3. İklim değişikliğine bağlı olarak Akdeniz'de deniz suyu sıcaklıklarında yaşanan artışın yerli türler üzerindeki etkilerini azaltmaya yönelik hangi koruma ve uyum politikaları uygulanmaktadır?
4. İstilacı türlerin balıkçılık faaliyetleri üzerindeki etkilerine ilişkin kapsamlı bir etki analizi yapılmış mıdır? Bu süreçten olumsuz etkilenen küçük ölçekli balıkçılar için herhangi bir destek, teşvik veya telafi mekanizması öngörülmekte midir?
5. Akdeniz'de biyoçeşitliliğin korunmasına yönelik güncel bir ulusal eylem planı bulunmakta mıdır? Varsa bu planın uygulanma düzeyi ve denetim mekanizmaları nelerdir?
6. Türkiye, Akdeniz'e kıyısı bulunan diğer ülkelerle bu soruna karşı ortak politika geliştirmek amacıyla hangi uluslararası iş birliklerine katılmaktadır? Yeni bir bölgesel iş birliği mekanizması oluşturulmasına yönelik bir girişim söz konusu mudur?
7. 2050 ve 2100 iklim senaryoları doğrultusunda Akdeniz'de öngörülen ekolojik değişimlere karşı uzun vadeli bir stratejik planlama yapılmış mıdır?
8. Türkiye, yaklaşan COP31 sürecinde Akdeniz'de artan istilacı türler ve denizel ekosistem kaybı sorununu gündeme taşımayı planlamakta mıdır? Bu kapsamda uluslararası iklim finansmanı, teknoloji transferi veya bölgesel uyum politikalarına yönelik somut bir öneri hazırlanmış mıdır?